

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO
ĮSTATYMO NR. I-1489 23, 49, 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIVP-226(2)“ PROJEKTO (toliau - Projektas)**

(TAP-21-1000; TAIS Nr.: 21-27966)

2021-08-02 Nr. NV-1845

Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių V. Targamadzės, G. Palucko ir kt. pateiktam Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 23, 49, 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-226(2) (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siekiama patikslinti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo kokybės ir prieinamumo teises prielaidas.

Dabartinė situacija: Švietimo įstatyme nurodyta, kad:

- Ne rečiau kaip kartą per ketverius metus pedagoginiai darbuotojai privalo tobulinti kvalifikaciją mokinių socialių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje,
- Kvalifikacijos tobulinimo programas (toliau – programos) įgyvendina švietimo, mokslo ir sporto ministro (toliau – Ministras) nustatyta tvarka patvirtinti pedagogų rengimo centrai kartu su akredituotomis kvalifikacijos tobulinimo įstaigomis.
- Mokytojams ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems asmenims turi būti apmokėtos ne mažiau kaip 5 dienų per metus kvalifikacijos tobulinimo išlaidos (nenurodant, kokiose srityse turi vykti kvalifikacijos tobulinimas).

Įstatymo projektu siūloma:

- Atsisakyti nuostatos, kad pedagoginiai darbuotojai kvalifikaciją tobulina ne rečiau kaip kartą per ketverius metus, ir tikslinti kvalifikacijos tobulinimo aprėptį į mokinių bendrųjų kompetencijų, numatytų bendrosiose ugdymo programose (toliau- BUP), ugdymo sritis ir kitas prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, tvirtinamas ministro.
- Nustatyti, kad programos turi būti vertinamos ir akredituojamos bei registruojamos ŠMSM įsteigtoje ir valdomoje Atvirojo informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje (AIKOS) Ministro nustatyta tvarka.
- Nustatyti, kad mokytojams ir kitiems ugdymo procese dalyvaujantiems asmenims turi būti apmokėtos tik prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis arba švietimo įstaigos raidos poreikius atitinkančios kvalifikacijos tobulinimo išlaidos.

Siūloma, kad Įstatymo projektas įsigaliotų 2022 m. sausio 1 d., o Vyriausybė iki 2021 m. gruodžio 31 d. patvirtintų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Projekto esmė. Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau siūlyti Seimui jį tobulinti:

- Atsisakyti nuostatos dėl pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo mokinių bendrųjų kompetencijų, numatytų BUP, ugdymo srityse. BUP nustato mokinių, besimokančių pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, bendrąsias kompetencijas. Tuo tarpu pedagoginiais darbuotojais laikomas žymiai platesnis darbuotojų ratas: remiantis Ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. ĮSAK-1407 „Dėl Pareigybių, kurias atliekant darbas laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“, tai ir ikimokyklinio ugdymo, ir kito neformaliojo švietimo, ir profesinio mokymo pedagogai bei kiti darbuotojai. Be to, pedagoginiai darbuotojai taip pat dirba ir aukštosiose mokyklose (toliau – AM). Jų kvalifikacijos tobulinimą reglamentuoja Mokslo ir studijų įstatymas.
- Atsisakyti nuostatos dėl programų vertinimo. Šiuo metu yra įteisinta kvalifikacijos tobulinimą vykdančių įstaigų akreditacija, todėl papildomai įteisinus programų vertinimą ir akreditavimą būtų kuriama besidubliuojanti kokybės užtikrinimo sistema. Vietoj programų vertinimo siūloma numatyti reikalavimus pedagoginių darbuotojų (išskyrus AM darbuotojus)

kvalifikacijos tobulinimo programoms, atitinkančioms prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis, kuriuos turėtų patvirtinti Ministras.

- Atsisakyti nuostatos dėl programų registravimo AIKOS sistemoje, vietoj to numatant šių programų registravimą Neformaliojo švietimo programų registre.
- Atsisakyti nuostatos dėl tikslaus sričių, kuriose tobulinant kvalifikaciją būtų apmokėtos išlaidos, išskyrimo. Nurodoma, kad tai susiaurintų pedagoginių darbuotojų galimybes tobulinti kvalifikaciją. Be to, sąvoka „švietimo įstaigos raidos poreikiai“ nėra reglamentuota, todėl įgyvendinant šią normą gali atsirasti interpretavimo įvairovė.
- Atsižvelgiant į švietimo sistemos veiklos ir teisinio reglamentavimo ypatumus siūloma, kad Įstatymo projektas įsigaliotų nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., o įgyvendinamuosius teisės aktus priimtų ne Vyriausybė, o ŠMSM.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina, tačiau susijęs su programos 48.4 p. „Poreikius atliepianti nacionalinė pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa“ ir Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.3.2 veiksmu „Sudaryti pedagogo motyvavimo ir paramos paketą, suteikiantį galimybę tobulinti kvalifikaciją, įskaitant pedagogines stažuotes, įgyti kito dalyko ar pedagoginės specializacijos kompetencijų, siekti aukštesnio kvalifikacinio laipsnio (bakaluro ir / ar magistro)“ bei 1.3.7 veiksmu „Sudaryti nacionalinių kvalifikacijos tobulinimo programų paketą, susietą su studijų kreditų kaupimu, apimantį šiuolaikinės didaktikos (atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikių įvairovę), užsienio kalbų (ES darbo kalbų) ir kitas aktualias kompetencijų tobulinimo sritis“.

Derinimas: Projektas derintas su Lietuvos savivaldybių asociacija (pastabų nepateikė) ir Teisingumo ministerija (į didžiąją dalį pastabų atsižvelgta. Dėl siūlymo įtvirtinti nuostatas dėl kvalifikacijos tobulinimo įstaigų akreditavimo Projekto lydimajame dokumente pateiktas paaiškinimas).

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome svarstyti *tarpinstituciniame pasitarime* ir įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė